

Opublikowano: 2021-07-19

Kobiety i mężczyźni w nauce – sondaż NCN

Narodowe Centrum Nauki przygotowało sondaż dotyczący funkcjonowania kobiet i mężczyzn w nauce. Jego wyniki pozwolą opracować bardziej skuteczne formy wyrównywania szans obu płci w programach NCN oraz podjąć szerszą dyskusję na ten temat w polskim środowisku naukowym.

Sondaż jest otwarty dla naukowców ze wszystkich ośrodków i na każdym etapie kariery, niezależnie od tego, czy kiedykolwiek ubiegali się o grant NCN. [Kwestionariusz](#) podzielono na pięć głównych części. Ankietowani proszeni są o odpowiedzi na pytania o doświadczenia związane z ubieganiem się o granty Narodowego Centrum Nauki, trudności, z jakimi mierzą się w pozyskiwaniu innych grantów krajowych i zagranicznych, doświadczenia w środowisku pracy oraz wyzwania wynikające z łączenia obowiązków służbowych i rodzinnych. W formularzu uwzględniono również pytania dotyczące wpływu pandemii COVID-19 na karierę i efektywność naukową.

Od początku swojego istnienia NCN stosuje zasadę równych szans we wspieraniu rozwoju nauki w naszym kraju. W regulaminach konkursów uwzględniamy między innymi trudniejsze ścieżki zawodowe kobiet obciążonych obowiązkami macierzyńskimi – wyjaśnia prof. Teresa Zielińska z Politechniki Warszawskiej, przewodnicząca komisji Rady NCN ds. analiz aktywności naukowej Rady NCN, w której powstała inicjatywa przeprowadzenia sondażu.

Prof. Tomasz Szapiro ze Szkoły Głównej Handlowej, członek Rady NCN, zwraca uwagę na zadania Centrum wynikające z regulacji prawnych.

NCN to instytucja powołana do wspierania działalności naukowej w zakresie badań podstawowych, monitorowania zasadności finansowania badań i prowadzenia nadzoru nad ich realizacją. Ankiety to kluczowy instrument w realizacji naszych obowiązków – podkreśla.

Odpowiedzi pozwolą NCN zdiagnozować trudności, ograniczenia i wyzwania, z jakimi mierzą się przedstawiciele obu płci zarówno w pozyskiwaniu środków na badania, jak i w szerszym kontekście budowania swojej ścieżki naukowej. Badani odpowiedzą między innymi na pytania o rozwiązania systemowe, które mogłyby ułatwić im ubieganie się o granty, a także wsparcie administracyjne i merytoryczne macierzystych jednostek w ich pozyskiwaniu. Zostaną również zapytani o urlopy macierzyńskie i tacierzyńskie oraz o to, czy jednostka, w której pracują, realizuje politykę równych szans i czy wprowadziła systemowe ułatwienia w godzeniu ról zawodowych i rodzinnych naukowców (np. elastyczny czas pracy, zmniejszenie pensum dydaktycznego, czy zapewnienie dostępu do żłobków).

Widzę, w jaki sposób rozmaite bariery i brak rozwiązań wyrównujących szanse kobiet i mężczyzn negatywnie wpłynął na rozwój i produktywność naukową moją i moich współpracowniczek czy koleżanek – i jak dużą cenę kobiety w nauce muszą płacić, by w sposób nieprzerwany lub jedynie z krótkimi przerwami kontynuować swój rozwój naukowy i realizować długofalowe badania, w tym prace prowadzone za granicą – mówi prof. Justyna Olko z Uniwersytetu Warszawskiego i Rady NCN.

Sondaż jest całkowicie anonimowy. Wypełnienie kwestionariusza zajmuje około 15–20 minut. Formularz będzie aktywny do 30 września. Raport z przeprowadzonego sondażu będzie dostępny na stronach NCN.

Liczmy, że zebrane informacje pozwolą nam określić, jakie aspekty pracy badaczek i badaczy utrudniają im rozwój zawodowy. Mamy nadzieję, że po opracowaniu wyników uzyskamy wiedzę o istniejących barierach, a po zastosowaniu odpowiednich działań naprawczych będziemy mogli je wspólnie usunąć nie tylko w Narodowym Centrum Nauki, ale i środowisku akademickim – mówi członkini Rady, prof. Monika Kaczmarek z Instytutu Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN w Olsztynie.

Anna Korzekwa-Józefowicz, źródło: NCN